

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:

helyben hazhoz hordva vagy vidékre postán küldve.

Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 " 50 kr.
Negyedévre . . . 2 " 50 kr.
Egy hónapra . . . 1 "

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban, **Kutasi Iure nyomdájában**, a tanár **Teleki K. Lajos** és **Dr. Csáthy Károly** könyvkereskedéseiben, vidéken a postahivataloknál.

Hirdetési díj:

64 hasábos postisz 6 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többször megjelent hirdeményeknél leengedélyeztetjük. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 30 kr. A hirdetésnek valamint a nyitási költségek egyedül a kiadó iróházában vétetnek fel. Az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalban, a lap szellemi részében tartozó költségek s szerkesztési iróházában megrendelők.

nagyjuttatás . . . ház 1704. szám alatt

Apa és fia.

Debreczen, decz. 17.

A minden oroszok császára dulfal haragjában. A bürtönök megletnek politikai foglyokkal, a hadi törvénysek működnek, a rendőrség kutak, nagy csoportokban vándorolnak a száműzöttek Szibéria jégmezőire és ólombánydába. Az abszolút uralom erőszakkal fojtja el az ereszakat. A merénylők tört, pisztolyt, robbantó szereket használnak, a kormány akasztólat. A császár elhatározta gyökerestől kiirtani a nihilizmust.

Egy természeténél fogva szelid, nemes gondolkodású s csaknem nőiesen légyiszivű férfi, kinek trónra léptét, mint a reformok s a humanizmus hajnalát üdvözölte a világ, szomorú végzettséggel vette nevét híressé. II. Sándor czárt, a szegény jobbágy nép felszabadítóját, az emberszerető fejedelmet a kegyetlen Iván mellett fogják emlegetni hazája történetének lapjain. Uralkodása alatt többen itéltek halálra és száműzésre, mint a legböszőbb zarnokok uralkodása alatt. Az abszolutizmus trónját ma már csak a kiontott vér tarthatja fenn. Ez a tények kéréllhetlen logikája.

Az elmék fölszabadultak, a szívek megdobbantak a jégkéreg alatt is, a császár reformjai nem elégítették ki a muszka népet, a társadalom minden rétegét napról-napra jobban áthatotta a szabadság szelleme, napról napra hangosabb lett a követelés: Oroszországnak alkotmány kell.

A megfűtött uralkodó úgy vélt az áramlatnak ellenállhatni, ha szigorubbra vonja a kormánygyeplőt. Az igazságra ijesztés felett. Összeesküdtek töre s golyó alá vették az abszolutizmus leghevíbb támaszait. Végre a császár életére került a sor. Az utolsó merénylet óta, midőn a vasuti vonatot, melyben ült, akarták felrobbantani, a császár kijelentette, hogy most már az állam léteért kell küzdenie s reformok behozataláról többé szó sem lehet.

A trónörökös kérte atyját, ne haladjon tovább a visszatérési útján, mert ez örvénybe vezet. A császár azt izente fiának, hogy míg ő uralkodik, Oroszországban egyetlen egy alkotmányos kísérletet sem fog megengedni. A trónörökös haragtól elragadtatva rohant atyjához.

Felségednek nincs joga a dynastia jövőjét kompromittálni. A dynastia kénytelen lesz létjogát megvéni.

Hogy mit jelentenek a herceg e vakmerő szavai, arra borzasztó példákkal szolgál a muszka uralkodóház története. Deczember 6-ika óta a trónörökös nem hagyta el szobáit, a Sz. György ünnepeken sem jelent meg. Sándor czár el akarta fogatni az elégtelen herceget, már ki is adta az elfogatási parancsot; de a beteg czárné távirati kérélmére visszavonta.

Igy beszéltek ezt Szentpétervárot, hol sok furcsa dolgot rebesget a hír szája. Ugy látszik, mintha egy nagy válság küszöbén állna a muszka birodalom. A trónörökös, egy makacs, he-

ves fiatal ember áll a mozgalom élén és azt mondják, nagy párt támogatja őt. Mikov kivételével valamennyi miniszter, azonkívül a tábornoki kar nagy zöme és a kormányzó tanács kétharmada egyetértenek a trónörökös alkotmányos kivánságaival. A császár megkapta egy kérvény másolatát, melyet a tanács fog neki pár nap múlva betervejten; ezen kérvény tiszteletteljes, de erőteljes hangon követeli, hogy a nép ténység a birodalom nagyságának örvé. Sőt maguk a tábornokok is kijelentették, hogy a tisztikarnak nagyrésze át van hatva az újítás szellemétől és hogy a legrosszabbtól lehet tartani, ha alkotmány által ezen szellem tovább terjedésének eleje nem vétetnek. Minden órában megeshetik, hogy valamely tábornok kitzizi a forradalmi zászlót.

Tisza miniszterelnök Bécsbe érkezett s Haymerle báró külügyminiszterrel érkezett. — A magyar delegáció tagjai is megérkeztek s tegnap este 6 órakor tartották első ülésüket.

A karloviczi érseket és szerb metropolitát Ivackovicot hajlott korára és testi torodottságára való tekintetből ő felsége a szerb egyház vezetésétől fölmentette s Angyelic bécsi püspököt nevezte ki adminisztratrává. — Mindjárt nem fognak oly szabadon ciznczogni az egerek.

Miletics melletti tüntetés. Az omladisták minden követ megmozgatnak, hogy Mileticsnek ünnepeles fogadtatást biztosítsanak. Nagyobb számú ünnepi bizottságot alakítottak, mely fáklyámenetet, kivilágítást és ünnepi bankettet határozott rendezni. A város határától egész be a városba, a "Zasztava" szerkesztőségének tagjai fogják Miletics szánját huzni. . . . Ez aztán báromi egy lelkesedés!

A büntető perrendtartás. Csemegi Károly az egyik legelső ítélezési büntetőtanács elnöke, egész tavaszig szabadságot kapott, és pedig a mint haljuk azért, hogy minden idejét a büntető perrendtartás kidolgozására fordítsa.

A közölgügyi előirányzat 1880-ra.

Összehasonlítása az 1879-iki költségvetéssel.

Szükséglet.	1880.	1879.
Külügyminiszterium		
rendes	4,108.605 frt	4,025.150 frt
rendkívüli	50.835 "	134.360 "
Összesen	4,159.490 "	4,159.490 "
Hadügyminiszterium		
rendes	97,883.050 frt	97,526.718 frt
rendkívüli	4,479.683 "	4,836.122 "
Összesen	102,362.733 "	102,362.840 "
Közös pénzügyminiszterium		
rendes	1,879.895 frt	1,888.500 frt
rendkívüli	1.050 "	1.050 "
Összesen	1,880.948 "	1,889.550 "
Számlellenőreg	126.421 "	125.500 "
Összes nyers szükséglet		
rendes	103,998.024 frt	103,529.592 frt
rendkívüli	4,531.568 "	4,971.532 "
Összesen	108,529.592 frt	108,537.310 frt
Ebből levonva a fedezetet:		
	3,343.751 frt	3,263.584 frt
Tiszta szükséglet.		
1880.		1879.
Összesen	105,185.841 frt	105,273.796 frt
tehát 87.955 frttal kevesebb.		

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A kisasszony.

Elbeszélés, írta Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Mari arca csodálatos változásokon ment át egyszerre. Halászpánt lett, ajka rángatózott, szeméi jéztősen villogtak.

— El akar taszítani minket? — susogó reszkető ajka.

— Ej, ki beszél eltaszításról? — vizionszá kedvetlenül Varjas ur. — De én nem ismerlek rád, Mari. Te nem szoktál ilyen lenni. Mi lelt téged?

— Lásd, kétségbeesett arczifejzéssel susogó a leány.

— Ön már nem szeret engem!

Varjas urt küssé boszantotta, küssé meg hízeltet neki a leány kétségbeesése.

— Ha csak az a bajod, szolt nozzá megnyugtatólag, akkor békével haza mehetsz. Csökölj meg. Ugy. Jó éjszakák!

VI.

Félig megnyugtatta, félig mindig az aggodás gyötrelmével álalt zaklatva távozott Mari. Nyugalmat nem talált sehol. Minden nap növelte félelmét, minden jobból roszt sejtett.

Varjas ur felülden hidegben kezdett bánni vele s kerülte.

Már negyedik hónapja mult, hogy Varjasné eltemettek, de Varjas ur még most is késlekedett holmi régi ígéretek beváltásában és nem szeretete, ha figyelmeztették rá.

Mari nehányszor félénken előhozta a dolgot. Varjas ur úgy tett, mintha nem értené s mindig sietett valami sürögő dologgal mentetgetni magát, hogy most nem ér rá folytatni a beszélgetést.

Hanem egyszer csak az a hír kezdett szárnyalni, hogy Varjas ur újra megházasodik. A gyárban is beszéltek s a Mari iryeg sietek értesíteni felőle a boldogtalant.

— Hallottad már? Az urunk elvezzi a rátóti tisztartó leányt. Azt mondják, a menyasszony nagyon szép és nagyon gazdag.

Mari elhalványodott s tántorgva dől hátra. A ragyás leány fogta föl.

— Vigyázzon, lelkek, az istenért! Mindjárt belesik a kerékbe!

Döbörögve forgott mellettek iszonyú vasfogával a gép kereke. Mari, a mint fölnyitotta behunyt szeméit, pillantása az örülen kanyargó vas szőnyegre esett.

— Miért nem hagyott engem meghalni? — sóhajtott, kibontakozva a ragyású karjai közül.

— Isten ments meg! — szolt az elborzadva.

A tiszta szükségletből levonandó:

vámjövédék fejében 5,942.500 frt — kr.
marad fedezendő 99,243.341 " — "

ebből levonandó a magyar állam terhére 2% 1,984.866 " 82 "
ezenkívül a maradek 97.258.475 frt 18 kr.
A magyar korona által fedezendő 30% 29,177.542 frt 25 kr.

Külügyi hivatalunk s az orosz kormány. Külügyi hivatalunk visszatartotta az orosz kormány azon követelését, hogy együttes lépést tegyenek a nagyhatalmak a portán Gusinye és Plava átadása végett.

A védőtörvényjavaslat megzavarása még most sincs biztosítva Ausztriában. Az osztrák képviselőház haladó pártja elhatározta, hogy ragaszkodik régi álláspontjához és klub-kérdésnek nyilvánította ezt a határozatot. A liberális klubnak eddig csak néhány tagja szótla el magát arra, hogy pártotni fogja a kormány javaslatát, és szintén csak néhány tagja arra, hogy nem fog saavazni. Vagyis eddig oly kevés eredménye van Tassfe előreszítésének, hogy még sok szavazat hiányzik a kétharmad többséghez.

A védő törvény ügyében Weeberen kívül még többeket is ki fog hallgatni ő felsége, így ma délre Auerberg Carlos hg volt a császári palotába rendelve.

Az első magyar toaszt Szerajevóban. Bosznia és Hercegovina főkapitányai az agrár kérdéssel jelenleg Szerajevóban tanácskozáson folytattak. Ez alkalmából gróf Desewffy Egyed kerületi főkapitány tisztársait és a város mohamedán lakosait fényes díszbeöltözésbe hívta meg. Az első pezsgőpohárnál a közszerebben álló háziur, ki fényes magyar díszruhában volt, felségus urunk és királyunk egészségére magyar nyelven lelkes felkösönöt mondott. Szavait dörgő éljenekkel fogadták nemcsak az asztalnál ülé, de az udvaron szép számmal összegyűlt mohamedán husnyók is. A jelen volt magyarokra rendkívül jó benyomást tett a hivatalos helyen itt Szerajevóban első ízben hangzatosított magyar szó.

Közgazdasági értekezet a „Köztelken“.

Budapest decz. 16.

A nagyfontosságú értekezet, mely gabona kereskedésünk akadályaiknak megvitátása végett gyűlt össze, tegnap délután s ma délelőtti folytatva tanácskozását.

Weissmann Mór különösen hangsúlyozta a Fiumealé való gyors és olcsó közlekedés szükségességét; a buzaafajok kiegyenlítése mellett van s partolva az amerikai rendszer módjára markok szerint osztályozást. Közraktárak szükségesek.

Ez értekezet aztán áttértvén a közlekedési kérdésekre, ismét Strasser Alajos szóla föl s előadja, hogy kivitelei kereskedelmünkre, valamint nemzetközi forgalmunkra, legfontosabb közlekedési vonalak: az osztrák államvasutak, a déli vasut, a magyar államvasutak és a dunai gőzhajó társaság. A létező közlekedési hálózatot főleg vízi utakkal kellene szaporítani, meg pedig első sorban egy Budapestet és Csongrádot összekötő csatornával. A pesti zsimonyi vasut kiépítését nem tartja szükségesnek, annál kevésbé, mert nem hiszi, hogy kifizetné magát, minthogy a szerbiai köteleki forgalomban a dunai gőzhajótársaság versenyével nem bír meg, a vonalán fekvő községek pedig nem látják el elegendő közbelső forgalommal. Ha mégis politikai vagy stratégiai szempontból kiépítenék, építsék a Duna jobb partján, hol termékenyebb s kultiváltabb a terület, sűrűbb s népesség s így több helyi forgalomra van kilátás. Szükséges ellenben a magyar államvasutak egyesítése

S szemmel kísérté az nap és a következő napokon folyóvá Marit.

De nem vett észre semmi gyanusat. Mari szörnyű izgatottnak s ekeseredettnek látszott, vörhenyes gyűrűktől környezett szemében lázban égtek, de kezei gépiesen folytatták a munkát.

Mikor a munkaidő bevégeződött s a gyárból kitéltek a munkások, Mari Varjas urral akart szólni, de a felügyelő nem bocsátotta be: azt mondta: az ur most nagyon el van foglalva s megiltotta, hogy valaki háborogassa őt.

Másnap este ismételte kérélmét a leány. Megint elutasították; az urral nem beszélhet, az ur el van foglalva.

Ez így folyt négy napig. Mindennap lázasabb, kétségbeesettebb arczzal sürgette a leány, hogy bocsássák be őt az urhoz, okvetlen beszélnie kell vele, egy emberélet forog kockán. Vállat vontak rá; az urnak dolga van s azt üzenteti, hogy ne alkalmatlanokdjék.

Ötödik nap már nem kéredzett meg Mari Varjas urhoz. Egy levelet hozott magával, a mit előttevőül éjjel írt. Csak azt kérte, hogy adják át Varjas urnak.

Azt meg is tették.

Régelt történt ez s dél felé Varjas ur körültekintett a gyárban. Egy pillanatig megállt, amint a szegény leány mellett elhaladt.

és csoportosítása, mert a díjszabására csak egy gyakorolhatnak befolyást. A tarifa helyes kezelése szempontjából kívánatos még az apró vasutaknak az állam kezében egyesítése. Most ha nincs természetünk és szállítai valónk, olcsók a tarifák, ha van, drágák.

A meddig a 42 társulat által kötött vasuti cartell fennáll, addig olcsóbb díjtételekre gondolni sem lehet. Igyekezzünk concurrens vízi utakat létesíteni s fő törekvésünk legyen, hogy a tenger felé biztosítsunk olcsó utat.

Ma délelőt G a a I Jenő az aradi kereskedelmi és iparkamara képviselője adta elő nézetét. Szerinte vasuti díjtételeink nem mondhatók szerfölött magasaknak. Öv e tekintetben azon illuziótól, hogy a tariffaügy folyton sürgetett szabályozása által, még ha minden megtörténik is a forgalom javítására, valamennyes alacsonyosságú díjtételek fognak megállapíthatni.

Azt hiszi, hogy a különböző tarifákat gabonaforgalmunk szempontjából oly határozottan eltilt, mint ezt sokan teszik, nem lehet. Mert végre is olcsó szállítást más módon biztosítani nem lehet. A vaspálya rövid uton soha sem szállítást ennyire, mint a mennyivel hosszabb vonalon könnyen beérhet. Kérdés, vajon ez többet árt-e nekünk, mint hasznal másoknak. Ugy tapasztalta személyesen, vajon ez többet árt-e nekünk, mint hasznal másoknak. Ugy tapasztalta személyesen, vajon ez többet árt-e nekünk, mint hasznal másoknak. Ugy tapasztalta személyesen, vajon ez többet árt-e nekünk, mint hasznal másoknak.

G y ö r g y Endre arra helyezi a főslyt, hogy az állam vegye kezébe a vasutak ügyét s igyekezzék mindegyikre döntő befolyást nyerni. A tiszai vasut államvá tétele feltélen szüksége a magyar nemzeti politikának.

Külföld.

Forradalmi jelek Spanyolországban. Spanyolországban halatlan zavar hirtér közölték: a cortesben a kisebbség visszavonult a tanácskozásköztől, egész sereg tábornok adta be lemondását s az izgatottság oly nagy lett, hogy lázadásról félték, melynek megakadályozását meg is kezdték avval, hogy a madridi sürgönyöket censura alá vették.

A római világkiállítás 1882-ben. Az olasz minisztertanács tegnap ülésén elfogadta 1882-iki római világkiállítás tervét. A kiállítás palotát a Prati del Castellon építik föl s 300,000 négyszög méterni területet foglal el s 30,000 személyt befogadó teremmel fog bírni.

A bolgár fejedelmek taktikája. A bolgár parlament, midőn Sándor a tirovai országot megszünt egyelőre a külföldet foglalkoztatni. E választás a fejedelmek fufangjáról tanusodik. Sándor fejedelmek látván, hogy minden kormány elnökét lejárták, oly állásu ferfit választott utóljára, a kit a valás parancsol tisztelet.

Külföldi rövid hírek. Napoleon hg elestének helyén a zulu földön Viktoria angol királynő kivánságára emlék-keresztet fognak emelni. — Delibes Leo új dalműve „Jean de Nivelles“ Párisban január 15-én színe kerül. — A párisi szegények részére a párisi Figaro őt nap alatt 577,677 frankot gyűjtött. — „Mesaliance“. A góthai államnak, mely a főnemeseke névsorát tartalmazza, idei kiadásában megelészén Reusz hercegről is, ki nem rég tudvalevőleg Loisst kisasszonyt Circusi „művésznő“ vette nőül, e házasságot teljesen igazolja, bár egyéb forragu egynék családi viszonyairól pontos adatokat közöl.

— Okosabbnak tartottam magát, Mari, mintsem hogy olyan együgyűségeket írjakjon nekem, — szolt a gyártulajdonos ur átmenőben. A szerencsétlen leány összetette két kezét és könyörögve szolt: — Hallgasson meg engem csak egy rövid fertály óráig! — Minek? — viszonzá vállaltva s szöke barkóját simogatta Varjas ur. — Megírta már, amit elmondani akar. — A gyártulajdonos ur azzal odább állt. Szombati nap volt, mikor egy órával korábban végeztek be a munkát mint egyébkor Mari nem várta be azt sem, még egy órával előbb elment.

A felügyelő nem bánta; hadd menjen. Csak a vén ragyás leány figyelmeztette, hogy hiszen ma fizető nap van. — Akkorára visszatértek, — felelte Mari. De oly zavarodottnak látszott, hogy a ragyás leány aggodva tekintett utánna s a felügyelő is fejtét csóválta.

— Meg valami baja eshetik. — De az istenért, Bodnár ur, menjenek hát utánna! — könörgött a ragyás. — Meglátják, hogy az a szerencsétlen megöli magát! — Mit csinálnak? — szolt a felügyelő komoran. — En nem vagyok az oka s éjjelnappal ugy sem strázsálhatom. — Amint a munka időnek vége lett, a ra-

Napi hírek.

Segítsünk az inségeseknek. A városi tanács a következő felhívást bocsátotta ki városunk nemeslelkű polgárai közt: A csaknem országsszerűe uralgó inség, árvízveszély és a rendkívüli hideg idő következtében annyira megkoskodott a könyöradományért eső valódi szegények száma, hogy a pillanatnyi segélynyújtást is az e végre rendelt városi pénzalap alig képes teljesíteni. A városi tanács tehát az ez uttal nagyon igénybe vett szegények pénzárának megsegítése tekintetéből minden rendelkezésére álló utat s módot megkísérleni kívánván, elhatározta, hogy a sok kelemetlenséget és felesleges költségeket okozó új évi üdvözlételeknek a fent jelzett jótékonycziára való megváltására, — más nagy városok példájánál kivulva, — a város közönségének alkalmat szolgáltat s felszólítást intéz az iránt, hogy a közönség az ekként megkímélhető összegeket, mint könyöradományokat a kibocsátandó újvi üdvözlét váltásig czedulák kiváltása utján a jótékonyczió utóárra tenné le. Felhívatik emelőfoga a lakosság, hogy a házaként elhordandó s a városi szegények pénzára javára előrusítandó 10 kr vagy 1 frtos újvi üdvözlét váltásig czedulák nyomtatványaiól tetszés szerinti mennyiségben megtartani és az azokért esendő összegeket a kiküldött tizházigazdákknak kézbesíteni sziveskedjék. — Kelt Debreczenben, 1879. deczember 15. A városi tanács.

A jogász báli meghívók mint már emiltettük tegnap szétküldtek. A báli jövő év Január hó 9-én fog megtartatni a színházban. Bélyegdíj személyenként 2 frt. A pányolok iránt a következő árak mellett u. m. Alsó- és Közéj-pályó 5 frt. Csáládi-pályó 7 frt. Másod emeleti-pályó 3 frt. Alsó-zárt-szek első sor 2 frt. a többi sorok 1 frt. 50 kr. Emeleti zárt-szek 1 frt. Külfön rendelkezhetni a báli bizottság iróházban (Csapó utca 361 ik sz. a.) naponta délután 2-3 óráig. Minden pályóba lépő egyének a 2-sod emeleti pályóba menők kivételével személyjeggyel is el kell látva lenni. Felelőzetesek a jótékonyczió iránti tevénytől közönségtől fogadtatnak s hirleplig nyugtáztatnak. Bélyeg-jelek előre válthatók Szepessy és Kerekes urak díszmű s Salzmanu Lajos ferfi dívat kereskedésében, a báli napján pedig a színházi pénztárnál.

A Kazinczy pályázat eredménye. A helybeli casinó által a mult évben kitűzött pályakérdésekre beérkezett pályamunkák közül kitűzött egyenlő jutalomra méltónak találtatván a két pályázót 12 drb és 6 drb 10 francos arany egybeolvastva, egyenlően osztottot ki Dicsőfy József III. éves theologus és Fók Károly II. éves theologus között.

Műkedvelői előadás Bözsermnyben A műkedvelők társulata ismét megalkult s f. hó 20-án a kerületi háza nagy termében előadást is rendez. Lesz ének, szavalt, hangverseny és előadók a „Kukli predikációk“ című vizjátékot. — Minden előadásnak egy-egy jótékonyczió az indító oka. Most a szegény sorsu iskolás gyermeknek, — kik a szülői mindennapi megehetés gondjai mellett nélkülözni kénytelenek a melegebb téli ruhát és a kik épen e miatt nem látogathatják az iskolákat — vonták legelőbb is magukra a műkedvelő társulat figyelmét, és te lekezeseti külföldben a szegény iskolás gyermekeknek karácsonyi ajándékot kíván nyujtani. Sikert kívánunk e nemes czióknak.

Felolvasás. A kereskedő ifjak önképző egylete helyiségében f. hó 19-én pénteken este 8 órakor Propper N. János ur a kereskedelmi tanoda igazgatója „Világjárások“ról felolvasást tart, melyre az egyjelti tagok és ez ezen felolvasás irát érdeklődő művelt közönség ezenel meghívattak. A választmány.

Báró a fabodeban. Br. Barkóczy Pál, ki mint foglalkozás nélküli egyén a rendőrség által többiben hazájába Kőrösre tolonczoztatott, s kit váltohamisítás vádjá miatt a budapesti kir. törvényszék csak legutóbb körözte-tett, a Vesselőnyi-utca 22. számú házában kinyomoztatott s elfogatott. Az 55 éves báró

gyás leány nem is várta a fizetésre, s fejére vetette a kendőt és lesietett. De nem kellett messze mennie. Mari már akkor a cukorgyár kapujában találta. — Mari! Mari! milyen jó, hogy visszajért! — tört ki a vén lány örömeiben. — Ha tudná, hogy megijesztet minket!

Mari csak mereven bámult társnőjére, a nélkül, hogy egy szót szolt volna. Talán nagyon gyorsan járt, mert erősen lihegett s arca olyan volt, mint a láng. Szemei majd egy helyre segeződve, majd tetovázva villogtak. Következett a fizetés. Varjas ur maga szokta végezni. E czélra irósbálya mellé egy kis üveges bódé volt építve; ott állt ilyenkor az asztal mellett, melyen már csomókba voltak rakva a munkások bérei. A felügyelő befűrendben fölolvasta a neveket s a munkások egyenként odaléptek a bódéhoz, előbb a férfiak, aztán a nők s átvettek a pénzt.

Aki kikapta a bérét, az rogtan távozott. A ragyás leányra előbb került a sor, mint Mari. — Majd megvárjam magat lelkem, oda- lent az udvarban, — szolt Marihoz. S megfogta a kezét. Istenem! olyan a keze, mint a jég és ugy reszkett! Maga beteg, Mari. Hadd kísérjem én el s hadd maradjak magánál ma éjjel. (Vége kov.)

